

**СИНДИКАТ РАДНИКА У ПРОСВЕТИ
СРБИЈЕ**

СРПЕ

БЕОГРАД, Дечанска 14/5; тел/факс: 011/3236-259, 025/420-093
E-mail: sob@beograd.com, sindiso@sbb.rs

ВИШКОВА ИМА - ВИШКОВА НЕМА!

Сви „успешно“ збринути, проблем остао

Очекивања да ће поступак утврђивања вишкова, односно листе запослених за чијим радом делимично или у потпуности престаје потреба, бити контролисан поступак и правичан, из кога ће бити искључена самовоља појединаца (читај: директора) су се изјаловила. Добили смо стање готово идентично оном у претходним годинама кад су сви констатовали да се мора променити, јер прети да се систем сам од себе уруши. Иако је Влада јавно признала, истим оним финансијерима од који тражи да санирају буџетске рупе, ММФ-у и Светској банци да је таквих радника у основним и средњим школама око **9.000** (види: Меморандум Закона о буџетском систему са пројекцијама за наредне три године) у пракси она не жели да отпусти никога, па чак ни кад је вишак, и тако и даље „задржавајући кутлу везану око ноге, наставља да трчи“. Свима који из неутралног угла посматрају ту трку спутаних јасно је да тај тркач неће стићи на циљ, а да истовремено „гурањем проблема под тепих“, ни један од проблема неће бити решен, већ само одложен. За оне који иначе размишљају од данас до сутра, ово се можда чини као решење. За оне друге, одговорније, јасно је да ће нам следећа прилика за решавање проблема бити отежана додатним проблемима које ће тада бити још теже решити, пошто се број корисника наших услуга – деце, ђака и даље рапидно смањује.

Као један од аутора решења озакоњеног у институту преузимања радника између истородних образовних установа, све ово што се дешавало у протекле две године и у примени претходнога и важећег ПКУ, могу оценити као пораз или бар као нерешен резултат, а никако као победу права над правним насиљем и самовољом појединаца који сматрају да су изнад закона и да је њихова инпровизација решење за колеге који немају часова и које они збрињавају, дајући им послове за које нису стручни, уместо да на законит начин искажу их на листи за преузимање и омогуће им, или бар онима на врху те листе, да добију посао за који су се и школовали. О последицама нестручно заступљене наставе изгледа да нико не брине, па ни сам о њима овај пут не желим ламентирати. Ваљда неко и за тај посао прима плату. Или даба нам и она прича о екстерној или интерној евалуацији у школама и у систему.

Међутим, не би требало сву кривицу свалити на леђа директора, иако су они најодговорнији, јер им је и законом утврђена обавеза да штите законитост рада у школама, већ се она мора поделити и на синдикате, јер су на послу прикривања стварног стања поједини директори у „својим“ синдикалцима имали сараднике, а не партнере који су требали да контролишу тај поступак. А можда је ипак одлучила само брига за сопствену кожу, при чему су председници синдиката заборавили да им је већ законом и колективним уговором загарантована

сигурност радног места и све оно што уз то иде и да нису они председници синдиката само ради себе и личног интереса, већ ради интереса свих чланова који су их и бирали и да су за то и новчано вредновани, и то не баш безначајно.

Стога ће у анализи свега онога што се дешавало у, и на берзама запослених у просвети, приликом преузимања запослених или других начина за решавање вишкова, једно поглавље бити посвећено уоченим проблемима и аномалијама поступка, како се убудуће не би понављало. Као што ће, уосталом, поступак појединих начелника школских управа бити доведен „под лупу“ критике, јер, очигледно, неки су више водили рачуна о ускопартијским интересима, него о интересима струке, и на послетку о државном новцу који и даље цури на оне којима се плаћа измишљен посао, а да се на другој страни тренира строгаћа и ускраћују за део примања они који свој посао обављају у обиму већем од законом прописане норме.

У сваком случају, на састанку представника синдиката са представницима Министарства просвете задуженим за инспекцијске и надзорне послове и школске управе биће речи о свим уоченим неправилностима (читај: незаконитостима), како би се та негативна пракса убудуће предупредила и елиминисала и како би се починиоци санкционисали. У супротном можемо очекивати да ова појава уруши систем који је већ добро начет, као, уосталом, што се дешава и са гангренозним организмом уколико у почетку није елиминисан део захваћен болешћу, већ се чека - он се увек прошири до степена када то више и није могуће учинити.

Београд, **28.09.2010.** год.

проф. Хаџи Здравко М. Ковач
генерални секретар СрпС

